

pohybovat větší množství drog, tak k této úvaze musím říct, že i kdyby policisté provedli nějaký razantní zásah, při kterém by zajistili větší množství drog, tak by sice některým lidem zkazili „pocit překvapení pod stromčkem“, ale již obtížné by zjišťovali, kde dealer – ve vámi zmíněné roli Ježíška – sám drogy nakupuje. Chci tím říct, že práce protidrogových policistů je doslova prací mravenčí. Nejde jen o to zadržet co největší množství drog, ale zjistit, jak se k nám dovážejí, kdo je k nám dováží, kde a komu se dál drogy distribuují, popřípadě kdo je vyrábí, zjistit vazby mezi dealery, výrobci a pašeráky, kdo to organizuje atd.

Koncem minulého roku probleskovaly sdělovacími prostředky zpráva, že se k nám dováží, přesněji pašuje, stále víc kokainu.

Ano, ty zprávy týkající se zvýšeného výskytu kokainu na našem území se zakládají na pravdě. Můžeme se domnívat, že tomu tak je hned z několika důvodů. Drogy, respektive jejich distribuce, jsou v první řadě

sahala od Kolumbie, Peru, Argentiny, Venezuely přes Španělsko, Itálii a Nizozemí do České republiky. V průběhu prověřování a samotné realizace bylo postupně zajištěno celkem 21 kg kokainu, z toho 4 kg kokainu byly zadrženy přímo v ČR. Expertizou bylo zjištěno, že zadržený kokain vykazoval neuvěřitelnou 95% čistotu, což znamená, že nařazením na koncentraci běžně distribuovanou koncovým uživatelům, by bylo získáno nejméně cca 60 kg kokainové směsi v hodnotě cca 120 mil. Kč.

Další operací realizovanou v uplynulém roce byla například akce s krycím názvem „FUNGI“, v níž po předchozím několikaměsíčním prověřování trestné činnosti ve spolupráci s policejními orgány v SRN, bylo zadrženo pět osob, a to čtyři muži české národnosti a jedna žena ukrajinské národnosti. Tato organizovaná skupina pachatelů vyráběla ve velkém množství na území České republiky metamfetamin, pervitin, a následně jej na našem území prodávala dealerům ze Spolkové republiky Německo, s tím, že platba probíhala v eurech. Dealery metamfetamin převáželi přes hranice a v Německu jej distribuovali dalším odběratelům.

Jinou zajímavou akcí byla operace s krycím názvem „B 29“. Po několikaměsíčním prověřování trestné činnosti byli na Opavsku zadrženi dva pachatelé české národnosti. Tito pachatelé se zabývali prodejem tablet Extáze, říkáme též XTC, na území České republiky. Tablety XTC nejprve dováželi ze zahraničí na území ČR a následně je distribuovali v tanečních klubech na území Moravskoslezského, Středočeského a Jihomoravského kraje, zejména pak v klubech nacházejících se ve Stodolní ulici v Ostravě. Menší množství drog bylo určeno také k distribuci na území Slovenska a Rakouska. Při zadržení jednoho z pachatelů bylo po prohlídce vozidla zajištěno celkem 20 522 ks tablet XTC, s logem B 29. Dalších 2600 ks stejných tablet XTC jsme zajistili již před samotným zadržením pachatelů. Při následné domovní prohlídce se našla finanční hotovost ve výši 170 000 Kč určená k nákupu dalších tablet XTC.

Nejde zdaleka o výčet všech akcí provedených policisty Národní protidrogové centrály – jen za rok 2007 bylo podobných zásahů celkem 14. Přičemž každé realizaci, vyústění akce, předchází dlouhodobá, zpravidla několikaměsíční, náročná prověřování. Jak jsem se již zmínil, je to mravenčí práce, za kterou patří našim policistům můj velký dík.

Odhadování zločineckých skupin, úspěšné uhašení určitého požáru, je vždy veřejností, společensky, vítané – jak se vedle toho díváte na efektivitu současných programů předcházení drogovým závislostem?

Vždy jsem tvrdil, že s represí musí ruku v ruce jít i kvalitní primární prevence. S cílovou úvahou: kde nebude poptávka, nebude ani nabídka. Až s vlastně absurdní představou, že ideální stav by nastal tehdy, kdyby nikdo ve společnosti drogy nechtěl a byznys s drogami by tak zkrachoval. V tu chvíli bychom sice, s nadsázkou řečeno, my, protidrogoví policisté, přišli o práci, přesto je to stav, ke kterému chceme pořádkem mířit. Máme, zkrátka věčné přání, aby naše děti drogy nebraly. A na tom se musí podílet právě i prevence drogových závislostí.

Hodnocení efektivit preventivních pro-

STABILIZOVANÁ PROTIDROGOVÁ SESTAVA

Národní protidrogová centrála, kterou řídí plk. JUDr. Jiří KOMOROUS, vstoupila do 17. roku činnosti. V posledních letech v jarním čase zveřejňujeme její výroční zprávu – ta každoročně do velkých podrobností vyhodnocuje aktuální stav na tuzemské „drogové scéně“. Letos jsme v předstihu ke zveřejnění protidrogové výroční zprávy vybědli vrchního radu J. Komorouse k malému zamyšlení nad několika otázkami.

Může se vánoční závěr běžného roku promítnout do práce protidrogových policistů? – Pomýšlím na situaci, v níž bohabojný dealer nakoupí větší množství drog s cílem překvapit pod stromčkem, v roli štědrého Ježíška, nějakou spřízněnou duši speciálním dárkem, a vaši lidé, svátek nesvátek, spravedlivě zasáhnou...

Obecně vzato, vánoční závěr roku, stejně tak jako každé jiné období, se do práce protidrogových policistů z hlediska jejich nasazení nesmí nijak negativně projevit. To znamená, že jejich nasazení musí být stoprocentní po celý rok, vánoce – nevánoce.

Pokud jde o úvahu, že vzhledem k vánočnímu času, kdy se lidé obdarovávají dárky, a dealery drog také nezůstanou v tomto pozadu a lze předpokládat, že se v republice bude

velmi výnosný byznys. Tak jak se zvyšuje životní úroveň našeho obyvatelstva, zvyšuje se i jeho kupní síla. A to si uvědomují i dealery drog, obzvláště dealery kokainu, který se stává dostupnější pro širší spektrum obyvatel. Dříve byl kokain v České republice doménou „High Society“, pro kterou bylo užívání kokainu výrazem solventnosti, ostatní lidé lačnící po stimulační droze dávali přednost levnějšímu metamfetaminu – pervitinu, který má podobné účinky. Nyní, kdy cena kokainu na trhu s drogami dokonce klesla, stává se vůči pervitinu více „konkurenceschopným“.

Přiblížte, prosím, několik nejúspěšnějších zásahů NPC, řekněme jejich plným právem pyšných vizitek, z posledních let – a nejen na poli boje s kokainovým jeдем.

Pokud bych se měl zmínit o několika úspěšných akcích za minulé období, tak třeba jen v minulém roce jich proběhlo nemálo. Například, když jsme teď hovořili o kokainu, v polovině loňského roku byl při akci nazvané „Mojito“ rozprášen organizovaný gang, který se zabýval pašováním kokainu z Jižní Ameriky na naše území. Gang vedl Kolumbijec českého původu spolu s dalším Čechem, kteří využívali zkušenosti a dovednosti získané mezi dealery drog v Jižní Americe, nakupovali tam kokain a pomocí najímaných kurýrů jej pašovali letecky do České republiky. Výsledkem této akce bylo postupné zadržení několika pachatelů – občanů ČR v různých státech Evropy a Jižní Ameriky, konkrétně v Praze, hlavním městě Peru – Limě a v hlavním městě Argentiny – Buenos Aires. Působnost zmíněné zločinecké organizace

gramů ponechám na jiných. Rád bych ale řekl, že přestože je NPC zejména represivní složkou, v její struktuře je již 12 let skupina metodiky a prevence. Policisté se věnují kromě školení policistů z jiných policejních útvarů i vzdělávání odborné veřejnosti, kterou pro nás představují zejména školní metodici prevence. Také se podílíme na projektech primární prevence a jako příklad mohu uvést dlouhodobý program Malá policejní akademie, určený pro žáky 6. až 9. tříd.

Dlouhé roky vás, mírně řečeno, zlobíval přístup některých politiků, možná i přímo stavitelů naší legislativy k drogové tematice – odehrálo se v tomto směru poslední dobou něco zásadnějšího?

Víte, tím, co mne, mírně řečeno, zlobívalo a zlobí, je možná jistě zlehčování některých problémů týkajících se drogové problematiky. Například od roku 2001 upozorňujeme na skutečnost, že na našem území se rapidně zvýšila nelegální výroba metamfetaminu, tedy pervitinu, z volně prodejných léků obsahujících pseudoefedrin. Doposud se této skutečnosti nikdo z odpovědných činitelů nechtěl věnovat. Nechci zde spekulovat, zda to bylo jejich neznalostí, či neuvědomováním si závažnosti problému, či snad zde sehrála velkou roli lobby farmaceutických firem vyrábějících právě tyto léky. Nicméně nebyla patrná snaha jakkoliv tento problém řešit, naopak tento problém byl zlehčován. Nyní, zdá se, dojde do budoucna ke změně k lepšímu. Ale takových případů by bylo víc. Až se zdá, že svým způsobem bojujeme na dvou frontách. Na jedné straně s dealery a překupníky drog, na straně druhé s byrokratickou mašinerií a zkosnatělým přístupem odpovědných činitelů.

Pokud se týká politické stránky věci, tak k tomu mi nepřísluší se jakkoliv vyjadřovat. Je na občanech, jaký přístup – ať liberální, či konzervativní – k drogám prostřednictvím svých zástupců v parlamentních volbách zvolí. Na nás, na policii, je pak vyžadovat všude dodržování zákonů schválených takto zvolenými zástupci.

Nedávno média, rovněž jako zaručenou informaci, šířila oznámení, že občané ČR – obzvláště ti ve věku do 24 let – holdují kouření marihuany v takové míře, že je to staví na špičku pomyslného evropského pořadí.

Zřejmě se jedná o chybnou interpretaci výroční zprávy EMCDDA, což je Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost médií. K tomu, aby si člověk tuto informaci dal do souvislostí, by si měl uvedenou výroční zprávu přečíst celou – mimochodem je volně přístupná na internetu. Pak by nevyzněla tak šokujícím způsobem, tak katastrofálně. Nicméně faktem

je, že v ČR je v evropském měřítku vysoká prevalence – alespoň jedna zkušenost – s marihuanou u dětí a mládeže.

Dopracovali jste se k nějakým závaznějším – třeba statistickým – dokladům, které by vedly k závěru, že volnější, liberálnější prostředí vůči měkkým drogám předchází – příkladně v evropských zemích – zvyšovánímu zneužívání omamných a psychotropních látek takzvané tvrdých?

Takovouhle statistiku opravdu nevedeme. Ale známe zkušenosti kolegů v Holandsku, kde jak je veřejně známo před mnoha lety zavedli volnější, liberálnější přístup k drogám s menším zdravotním rizikem – nesouhlasíme s dělením drog na měkké a tvrdé – např. s marihuanou s cílem snížit tak poptávku po drogách daleko zdravotně rizikovějších, například po heroínu, kokainu. Nastal však pravý opak. Nejenže se poptávka nesnížila, ale naopak šla nahoru. Stejně tak se zvýšil příliv „drogových turistů“. Samozřejmě se zvýšila samotná poptávka i po konopných drogách – po marihuaně, hašiši. Ve finále došlo k nárůstu počtu osob drogově závislých. Z uvedeného holandského příkladu je patrné, že liberálnější přístup k některým drogám není správné řešení.

Kam míníte v roce 2008, kdy si budeme v tuzemských končinách připomínat osmdesátiletí boje proti drogám, namířit hlavní činnosti vašeho útvaru, da-li se to alespoň trochu – takticky – prozrazovat?

V roce 2008 stejně jako v letech předchozích bude NPC i nadále s plným nasazením a neúnavně bojovat proti organizované drogové kriminalitě a snad se nám to bude dařit jako doposud. Pokud jde o významné výročí boje proti drogám, tak si je připomínáme tím, že NPC ve spolupráci s Muzeem Policie ČR pořádá na dané téma výstavu v prostorách muzea spojenou s dalšími doprovodnými akcemi. Expozice bude k vidění od února do listopadu 2008.

Neovlivní akceschopnost NPC určité oslabení jiných významných složek Policie ČR, se kterými – předpokládám často a nezbytně – spolupracujete, a od kterých k začátku roku bohužel odešlo hodně zkušených policejních specialistů?

Národní protidrogová centrála je, dovoluji si tvrdit, dlouhodobě stabilním útvarem, který není skandalizován žádnými aférami, maléry ani unikem informací. Je to dáno jednak lidmi, kteří u nás pracují, atmosférou uvnitř útvaru, jistotou hrdosť všech našich policistů a pracovníků na příslušnost k tomuto útvaru a samozřejmě kvalitní prací. To dohromady dává tomuto útvaru již zmíněnou stabilitu a akceschopnost, kterou neovlivní ani vámi uvedené určité oslabení jiných významných složek Policie ČR. Samozřejmě, že se nám daleko lépe spolupracuje se stabilizovanými složkami, a proto přeji těmto ostatním útvarům policie co nejrychlejší „uzdravení“, abychom pak společně mohli účinně potírat organizovaný zločin.

S díky za trpělivost nad předloženými dotazy a s přáním mnoha pracovních i osobních úspěchů – netoliko v roce 2008 – celé Národní protidrogové centrále

zaznamenal
Jaroslav KOPIC
Foto Jirí NOVÁK